

สปพส.

การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ
การพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืน มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ครั้งที่ 5 ประจำปี 2558

"อนาคตของการพัฒนาชุมชน
สู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน
ในประชาคมอาเซียน"

24-25 ธันวาคม 2558

ณ โรงแรมเซ็นทารา แอนด์ คอนเวนชันเซนเตอร์ จังหวัดขอนแก่น

คำนำ

ฝ่ายวิจัยและการถ่ายทอดเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้มอบหมายให้สถาบันวิจัยและพัฒนา และคณะรวมทั้งหน่วยงานของมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัย วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น ศูนย์อาเซียนศึกษา สำนักประสานความร่วมมือพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำนักหอสมุดและสำนักบริการวิชาการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติและพัฒนาชนบทที่ยั่งยืน ครั้งที่ 5 ในหัวข้อ “อนาคตการพัฒนาชนบทสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ในประชาคมอาเซียน” โดยได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอกเป็นเจ้าภาพร่วมจัด ประกอบด้วย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สำนักงานประสานการพัฒนาสังคมสุขภาวะ (สปส.) มูลนิธิสถาบันชุมชนท้องถิ่น และบริษัท ไคว้ยูอะกรุ๊ป จำกัด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ผลงานวิชาการทางด้านพัฒนาชุมชนที่สอดคล้องนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน และเพื่อส่งเสริมให้งานวิจัยด้านการพัฒนาชุมชนเป็นเครื่องมือและกระบวนการในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนรวมทั้งการเตรียมรับและปรับตัวของชุมชนกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนรวมทั้งเพื่อระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ของชุมชนในกระแseauอาเซียนรวมทั้งการพัฒนาอื่นที่จำเป็นของนักวิจัยและนักวิชาการทั้งใน และต่างประเทศซึ่งได้รับความสนใจจากคณาจารย์ นักวิจัย และนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจากทั่วประเทศ ส่งบทความเข้าร่วมนำเสนอในการประชุมภาคบรรยาย และภาคโปสเตอร์ ทั้งระดับชาติและระดับนานาชาติกว่า 200 ผลงาน นอกจากการนำเสนอบทความวิจัยดังกล่าวแล้ว ในการประชุมวิชาการครั้งนี้ยังมีกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ในทางวิชาการ อาทิ การปาฐกถาพิเศษ การบรรยายพิเศษและการอภิปรายโดยวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิในระดับชาติและระดับท้องถิ่น การจัดนิทรรศการที่เกี่ยวข้องจากคณะและหน่วยงานต่างๆ ตลอดจนหน่วยงานของรัฐและเอกชนจากภายนอก

ขอขอบคุณคณาจารย์ นักวิจัย นักวิชาการ นิสิตและนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจากสถาบันศึกษาและหน่วยงานต่างๆ จากทั่วประเทศที่เข้าร่วมนำเสนอผลงานวิจัย ขอขอบคุณผู้บริหาร คณาจารย์ จากสถาบันการศึกษาต่างๆ ข้าราชการ ทั้งจากส่วนราชการและองค์กรปกครองท้องถิ่น ตลอดจนเครือข่ายภาคประชาสังคมและผู้สนใจทั่วไปที่เข้าร่วมประชุมในครั้งนี้ จนเป็นผลให้การจัดประชุมสำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ทุกประการ

ฝ่ายวิจัยและการถ่ายทอดเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยขอนแก่น

24 ธันวาคม 2558

กำหนดการ

ประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ การพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืน
 “อนาคตของการพัฒนาชุมชนสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนในประชาคมอาเซียน”

The Future of Development toward Stability, Prosperity and Sustainability in ASEAN Community

ครั้งที่ 5 ประจำปี 2558 ระหว่างวันที่ 24 – 25 ธันวาคม 2558

ณ โรงแรมเซ็นทารา แอนด์ คอนเวนชั่น เซ็นเตอร์ ซอนแก่น

วัน เดือน ปี	เวลา	รายละเอียดกิจกรรม
24 ธันวาคม 58	08.00 – 10.00 น.	ลงทะเบียนรับเอกสาร และชมนิทรรศการการพัฒนาชุมชนตามแนวพระราชดำริฯ และ โครงการพัฒนาชุมชนของมหาวิทยาลัยขอนแก่นและภาคีเครือข่าย
	10.00 – 10.30 น.	พิธีเปิดการประชุม และมอบโล่ที่ระลึกให้กับหน่วยงานร่วมจัดการประชุม โดย อธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น
	10.30 – 11.45 น.	ปาฐกถาพิเศษหัวข้อ “มูลนิธิปิดทองหลังพระสืบสานแนวพระราชดำริกับการขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชนเชิง บูรณาการตามแนวพระราชดำริ” โดย หม่อมราชวงศ์คึกคัก ดิศกุล <i>ประธานกรรมการสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมมูลนิธิปิดทองหลังพระสืบสานแนวพระราชดำริ</i>
	11.45 – 12.00 น.	พิธีมอบรางวัลพื้นที่ดีเด่นโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจนตามแนวทางพระราชดำริเศรษฐกิจ พอเพียง มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดย หม่อมราชวงศ์คึกคัก ดิศกุล <i>ประธานกรรมการสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมมูลนิธิปิดทองหลังพระสืบสานแนวพระราชดำริ</i>
	12.00 – 13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
	13.00 – 14.00 น.	บรรยายพิเศษหัวข้อ “วิชาการสานพลังเพื่อการพัฒนาพื้นที่ สู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน:กรณีศึกษาของ มหาวิทยาลัยขอนแก่น” โดย ศาสตราจารย์ ดร.กนก วงศ์ตระหง่าน <i>ที่ปรึกษาสำนักงานประสานความร่วมมือพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มหาวิทยาลัยขอนแก่น</i>
	14.00 – 15.00 น.	บรรยายพิเศษหัวข้อ “สานพลังประชารัฐเพื่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น สู่ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน” โดย นายแพทย์พลเดช ปิ่นประทีป <i>ประธานมูลนิธิสถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา</i>
	15.00 – 16.30 น.	นำเสนอบทความภาคบรรยาย (Oral Presentation) ตามหัวข้อการประชุม 6 ห้อง
	16.30 – 18.00 น.	นำเสนอผลงานภาคโปสเตอร์
	18.00 – 20.30 น.	งานเลี้ยงรับรอง และการนำเสนอ “ภาพอนาคตของการพัฒนาเมืองขอนแก่นสู่ประชาคมอาเซียน” โดย บริษัทขอนแก่นพัฒนาเมือง จำกัด และมูลนิธิชุมชนขอนแก่นทศวรรษหน้า

วัน เดือน ปี	เวลา	รายละเอียดกิจกรรม
25 ธันวาคม 58	08.00 - 09.00 น.	ลงทะเบียนและชมนิทรรศการ
	09.00 - 10.30 น.	เวทีการนำเสนอบทเรียนในการพัฒนาชุมชนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ผู้ร่วมรายการ 1. นายไพฑูรย์ บุญลีลา ผู้แทนเกษตรกรตัวอย่าง 2. นายบวร วิเศษดี ผู้ประสานงานพัฒนาในพื้นที่ 3. อาจารย์วีระ ภาคอุทัย ผู้บริหารโครงการ 4. นายหิรัญ แสงแก้ว นักวิจัยปฏิบัติงานในพื้นที่ 5. นายบำรุง คะโยธา เกษตรกรและนักพัฒนา ดำเนินรายการโดย นายวิเชียร แสงโชติ
	10.30 - 12.00 น.	นำเสนอบทความภาคบรรยาย(Oral Presentation) 6 ห้อง (ต่อ)
	12.00 - 13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
	13.00 - 14.00 น.	บรรยายพิเศษ “ทิศทางและการสนับสนุนทุนด้านการวิจัยและพัฒนาชุมชนท้องถิ่นของประเทศ” โดย ศาสตราจารย์นายแพทย์สุทธิพันธ์ จิตพิมลมาศ ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
14.10 - 15.00 น.	พิธีมอบรางวัลบทความดีเด่นและพิธีปิดการประชุม โดย รองศาสตราจารย์กิตติชัย ไตรรัตนศิริชัย อธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น	

หมายเหตุ กำหนดการอาจปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสม

คณะกรรมการพิจารณาผลงานวิจัย

บรรณาธิการ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ	สาขา เศรษฐกิจชุมชน ท้องถิ่น
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิวัช ศรีโกคางกุล	สาขา การพึ่งตนเองและการจัดการตัวเองของชุมชนท้องถิ่น
3. รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ สิมารักษ์	สาขา อาหารและการเกษตร
4. รองศาสตราจารย์ ดร.อรวรรณ บุณารักษ์	สาขา การเสริมสร้างสุขภาพของคนในชุมชน
5. ดร.หญิง อ้นทะกนก	สาขา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัตนา จันทร์เทาวิ	สาขา สังคมและวัฒนธรรม

คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาผลงาน

ระดับชาติ

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

1. ศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ แสนบุราณ	23. รองศาสตราจารย์ พรอัมรินทร์ พรหมเกิด
2. ศาสตราจารย์ อนันต์ พลธานี	24. รองศาสตราจารย์ วิลาวรรณ พันธุ์ฤกษ์
3. รองศาสตราจารย์ กันยารัตน์ โทละสุต	25. รองศาสตราจารย์ สุกัญญา เอ็มอัมธรรม
4. รองศาสตราจารย์ กุลธิดา ท่วมสุข	26. รองศาสตราจารย์ สุจินต์ สิมารักษ์
5. รองศาสตราจารย์ ดร. นาถธิดา วีระปรียากร	27. รองศาสตราจารย์ สุนีย์ เลี้ยวเพ็ญวงษ์
6. รองศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ ศรีสันติสุข	28. รองศาสตราจารย์ สุนีย์ เลี้ยวเพ็ญวงษ์
7. รองศาสตราจารย์ ดร.กนกอร สมปราชญ์	29. รองศาสตราจารย์ สุเมธ แก่นมณี
8. รองศาสตราจารย์ ดร.กฤตพล สมมาตย์	30. รองศาสตราจารย์ อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ
9. รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยณรงค์ นาวานุเคราะห์	31. รองศาสตราจารย์ อรวรรณ บุณารักษ์
10. รองศาสตราจารย์ ดร.ดาวรุกรม ฤทธิการ	32. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ไกรเลิศ ทวีกุล
11. รองศาสตราจารย์ ดร.ถนอมวรรณ ประเสริฐเจริญสุข	33. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขวัญฤดี ตันตระกูล
12. รองศาสตราจารย์ ดร.เทวินทร์ วงษ์พระลับ	34. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จินตนา สมสวัสดิ์
13. รองศาสตราจารย์ ดร.นิลมณี พิทักษ์	35. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชื่นจิตร อังวรารงค์
14. รองศาสตราจารย์ ดร.ยศ บริสุทธิ์	36. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพัชญ์ อนันต์ธีรกุล
15. รองศาสตราจารย์ ดร.วรางคณา รัชตะวรรณ	37. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวี สระน้ำคำ
16. รองศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา อารีรัตน์	38. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณิธาน พีรพัฒนา
17. รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย ขวนอุดม	39. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปนัดดา ญวนกระโทก
18. รองศาสตราจารย์ ดร.สมปอง คล้ายหนองสรวง	40. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีณ ทนันทชัยบุตร
19. รองศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพล อาจอินทร์	41. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรนภา ศุกรเวทย์ศิริ
20. รองศาสตราจารย์ ดร.สุวรี ฤกษ์จारी	42. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พุทธรักษ์ ปราบนอก
21. รองศาสตราจารย์ ดร.อัญชลี สารรัตน์	43. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญประภา เพชระบูรณิน
22. รองศาสตราจารย์ ดารุณี จงอุดมการณ์	44. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ เต็มเตชาติพงศ์

45. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณฑา ชุ่มสุคนธ์	65. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศิวัช ศรีโกคางกุล
46. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มารศรี สอทิพย์	66. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุภาภรณ์ พวงชมพู
47. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชฎา ตั้งวงศ์ไชย	67. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อนุรักษ์ ทองสุโขวงศ์
48. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัตนา จันทร์เทาว์	68. อาจารย์ ชลวุฒิ พรหมสาขา ณ สกลนคร
49. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิเชียร วรพุทธพร	69. อาจารย์ วีระ ภาคอุทัย
50. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภวรรณ ถาวรชินสมบัติ	70. อาจารย์ ศิริประภา บำรุงกิจ
51. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุมนชาติ เจริญคุรบุรี	71. อาจารย์ สมพันธ์ เตชะอภิก
52. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสาวณี ศิริสุขศิลป์	72. อาจารย์ สุภัทร์ อิศรางกูร ณ อยุธยา
53. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หอมหวล บัวระภา	73. ดร.จรัญญา วงษ์พรหม
54. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุชา โสมาบุตร	74. ดร.ชัยยันต์ จันทร์ศิริ
55. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารยา เขาว์เรืองฤทธิ์	75. ดร.นุชนา เหลืองอังกูร
56. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิศรา ก้านจักร	76. ดร.ประยุทธ์ ชูสอน
57. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดารณี หอมดี	77. ดร.พัชรา พันธรักษ์พงษ์
58. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธนสิทธิ์ จันทร์ระวี	78. ดร.ศิริพงษ์ เพ็ญศิริ
59. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปราโมทย์ ครองยุทธ	79. ดร.สมพงษ์ พันธุ์รัตน์
60. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิชญ์รัตน์ แสนไชยสุริยา	80. ดร.สัมพันธ์ ถิ่นเวียงทอง
61. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เทัญประภา เพชรบูรณินทร์	81. ดร.หล้า ภาภูตานนท์
62. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มนสิชา เพชรานนท์	82. ดร.หิรัญ แสงแก้ว
63. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิเชียร ปลื้มกมล	83. ดร.อภิชาติ บุญมา
64. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศิริรักษ์ ขาวไชยมหา	84. นายภูมิภักดิ์ พิทักษ์เขื่อนขันธุ์

มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

1. พอน.พ.วิเชียร ชูเสมอ

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชูศักดิ์ สุทธิสา

สาขาที่ 4 การเสริมสร้างสุขภาพของคนในชุมชน		
ภาคบรรยายระดับชาติ		หน้า
D01	การท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพในสวนสมุนไพรรไทย นางสาวลิลลาลี ศิริวิไลเลิศอนันต์	85
D02	พลังพลังเพื่อการพัฒนาพื้นที่และบรรเทาปวด สุขภาวะยั่งยืนด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น ในบริบท ชุมชนกึ่งเมือง นางสาวสุลีมาศ อังคุเกียรติถาวร	86
D03	การเสริมสร้างสุขภาพของผู้ป่วยเชิงพุทธบูรณาการ นายเสน่ห์ ใจสิทธิ์	87
D04	การพัฒนากิจกรรมการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโดย การมีส่วนร่วมของครูและผู้ปกครอง ของโรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดนครราชสีมา นางสาววราภรณ์ชาติพิพล	88
D05	การพัฒนารูปแบบการออกกำลังกายที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ ร่วมกับการมีส่วนร่วมกับชุมชน นางกรกช จันทรเสรีวิทยา	89
D06	เสียงของผู้สูงอายุ: ประสบการณ์ชีวิตของผู้สูงอายุไทยที่มีภาวะซึมเศร้า นางสาวมะยุรี วงศ์กวางกลม	90
D07	ความสัมพันธ์ระหว่างความเมตตากรุณาต่อตนเองและสุขภาพจิตในนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวร นายอรรถพร มิ่งขวัญ	91
D08	การสำรวจคุณภาพชีวิตของสมาชิกวัยกลางคนในสมาคมนิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ใน พระบรมราชูปถัมภ์ นายธีระ เพ็ชรภา	92
D09	วัฒนธรรมสร้างสรรค์ : ภูมิปัญญาการพันผ้าฝ้ายจากสมุนไพรรไทยสู่นวัตกรรมหน้ากากอนามัย เพื่อสุขภาพ นางธีรภานต์ โพธิ์แก้ว	93
D10	การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลไกทางจิตและภาวะสุขภาพจิตในวัยผู้ใหญ่ตอนต้น นางสาวบัณฑิตา ตันติชูศักดิ์	94
D11	ผลของโปรแกรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมต่อความรู้และพฤติกรรมการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ของเกษตรกรบ้านแม่ต๋อม ตำบลอมก๋อย อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ นางสาวกัญญาพัชญ์ จาอ้าย	95
D12	ผลกระทบและความต้องการบริการที่มีความละเอียดอ่อนเชิงเพศภาวะของผู้ประสภภัยพิบัติใน ระยะฟื้นฟู: กรณีศึกษาอุทกภัย นางอังคณา จิรโรจน์	96
D13	ปัจจัยคัดสรรที่สัมพันธ์กับความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค ของนิสิตระดับปริญญา ตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร นายณัฐวุฒิ ชายชุม	97
D14	ความชุกและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะซึมเศร้าในผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภท นายพงศกร รุ่งวิทยานวัฒน์	98

ประธานและประธานร่วมในการนำเสนอบทความ

ระดับชาติ

สาขา เศรษฐกิจชุมชน ท้องถิ่น

1. รองศาสตราจารย์ ดร.อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เยาวรัตน์ ศรีวรรณนท์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉัณเฑาะ สุทธิพงษ์ประชา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
4. รองศาสตราจารย์ นงลักษณ์ สุพรรณไชยมาศ	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชรี สุริยะ	มหาวิทยาลัยขอนแก่น

สาขา การพึ่งตนเองและการจัดการตัวเองของชุมชนท้องถิ่น

1. รองศาสตราจารย์ สุนีย์ เลี้ยวเพ็ญวงษ์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2. รองศาสตราจารย์ วิลาวรรณ พันธุ์พุกฤษ์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
3. รองศาสตราจารย์ ดร.คงศักดิ์ ชาติทอง	มหาวิทยาลัยขอนแก่น

สาขา อาหารและการเกษตร

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารยา เชาวน์เรืองฤทธิ์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2. ดร.دنุพล เกษไฮสง	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
3. รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ สิมารักษ์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น

สาขา การเสริมสร้างสุขภาพของคนในชุมชน

1. รองศาสตราจารย์ ดร.อรวรรณ บุราณรักษ์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2. ดร.วิชัย อิงพินิจพงศ์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรสา กงตาล	มหาวิทยาลัยขอนแก่น

สาขา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1. ดร.หฤษณ์ อินทกนก	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2. ดร.พงศธร ตันตระกูลบัณฑิตย์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
3. ดร.ศุภชัย ฤทธิ์เจริญวัตถุ	มหาวิทยาลัยขอนแก่น

สาขา สังคมและวัฒนธรรม

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พุทธรักษ์ ปราบนอก	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2. รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ ศรีสันติสุข	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
3. รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญณี แนนรอก	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
4. รองศาสตราจารย์ ดร.คงศักดิ์ ชาติทอง	มหาวิทยาลัยขอนแก่น

เสียงของผู้สูงอายุ: ประสบการณ์ชีวิตของผู้สูงอายุไทยที่มีภาวะซึมเศร้า
Voice of the Elderly: Lived Experience of Thai Elderly with Depression.

มะยุรี วงศ์กานกลม

บทคัดย่อ

ภาวะซึมเศร้าเป็นภัยเงียบของสุขภาพที่สำคัญยิ่งของผู้สูงอายุไทยในศตวรรษที่ 21 การศึกษาเชิงปรากฏการณ์วิทยาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายประสบการณ์ชีวิตของผู้สูงอายุที่มีภาวะซึมเศร้า คัดเลือกผู้ให้ข้อมูลแบบเฉพาะเจาะจง โดยเป็นผู้สูงอายุที่ป่วยเป็นโรคซึมเศร้า จำนวน 23 ราย ในพื้นที่จังหวัดนครพนม รวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกต และการทำการบันทึกภาคสนาม วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาตามวิธีการของโคไลซซี (Colaizzi) ผลการศึกษาได้ข้อค้นพบว่า ผู้ให้ข้อมูลรับรู้ประสบการณ์ชีวิตใน 7 ประเด็นหลัก คือ 1) ตกอยู่ในวังวนของภาวะซึมเศร้า 2) ทำความเข้าใจปัญหา 3) เยียวยาตนเอง 4) ยอมรับการรักษา 5) พึ่งพาครอบครัว 6) ใช้ธรรมะประคองจิต และ 7) พ้นวิกฤติภาวะซึมเศร้า ผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้เข้าใจประสบการณ์ชีวิตของผู้สูงอายุไทยที่มีภาวะซึมเศร้ามากขึ้น รวมทั้งเป็นแนวทางในการปฏิบัติการพยาบาลแบบองค์รวม และเป็นแนวทางในการวิจัยทางการพยาบาลต่อไป

คำสำคัญ : ผู้สูงอายุ ประสบการณ์ชีวิต ภาวะซึมเศร้า